

Δώδεκα μνημεία περιμένουν την πλήρη αποκατάστασή τους

Η καραντίνα δεν αποσυντόνισε το έργο της Δικαιοδικής Τεχνικής Επιτροπής για την Πολιτιστική Κληρονομιά

της

Μαρίας Φρόγκου

Τα μέλη της Δικαιοδικής Τεχνικής Επιτροπής για την Πολιτιστική Κληρονομιά του τόπου μας, μας συνήθισαν στα έργα. Δεν είναι τυχαίο που 55 έργα της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς του λαού μας, από τη μια άκρη της Κύπρου ως την άλλη, έχουν περίπου δημιουργηθεί ξανά μετά την ερήμωση και την εγκατάλειψη, μα όχι τη λησμονιά, έχουν συντηρηθεί και ζωντανέψει ξανά. Και παραδόθηκαν, μνημεία, τζαμιά, εκκλησιές, τείχη στον αφέντη λαό, ζωντανή απόδειξη της παρουσίας του σε τούτο τον τόπο εκατοντάδες και εκατοντάδες χρόνια, αιώνες και αιώνες πριν.

Η περίοδος της καραντίνας, της απομόνωσης και της προστασίας από τον ιό με τον οποίο πάλεψε και παλεύει και η δική μας χώρα, άφησε τα σημάδια της και στην πολιτιστική μας κληρονομιά. Η φθορά, που έχει σύμμαχό της το χρόνο, θα αφήσει κι άλλο τα σημάδια της στα μνημεία μας. Ως εκ τούτου, η δικαιοδική επιτροπή, που ξέρει καλύτερα από τον καθένα τούτη την αλήθεια και αναγνωρίζει περισσότερο από τον καθένα την ανάγκη συνέχισης της προστασίας τους, δεν έμεινε ούτε αυτό το διάστημα με σταυρωμένα τα χέρια.

«Για κανένα λόγο δεν ήταν η περίοδος της καραντίνας, χρόνος για αποσυντονισμό. Ήταν περίοδος έντασης για τα μέλη της Δικαιοδικής Τεχνικής Επιτροπής για την Πολιτιστική Κληρονομιά. Έντασης σε τομείς προώθησης σχεδίων, μελετών, προσφορών, ώστε ο προγραμματισμός μας να μη σταματήσει. Κι άμα λήξει όλο αυτό που ζούμε, να βρίσκεται σε ένα προχωρημένο στάδιο ο προγραμματισμός μας», λέει στην «Κυριακάτικη Χαραυγή» ο συμπρόεδρος της, Τάκης Χατζηδημητρίου.

Φιλοδοξία των μελών της Επιτροπής, το άνοιγμα των οδοφραγμάτων και η επιστροφή στην κανονικότητα, να βρει όλους έτοιμους να ανταποκριθούν ακόμα καλύτερα στην αποστολή τους. Και γνωρίζοντας κανείς την αποτελεσματικότητα της Επιτροπής, το όραμα και τους στόχους της καταλαβαίνει πως αυτό δεν είναι τυχαίο. Είναι, όπως επισημαίνει ο συμπρόεδρος της, μέσα στα πλαίσια της πολύ καλής συνεργασίας που υπάρχει, πρώτα και κύρια μεταξύ των μελών της Επιτροπής, Ε/κ και Τ/κ, και της αμοιβαίας κατανόησης. Για αυτό και «δεν είχαμε καμιά δυσκολία συνεννόησης όλων αυτό τον καιρό. Αλλά μπορώ να πω, και δεδομένου ότι τα περισσότερα έργα που προωθούνται ή τα προβλήματα που συνακόλουθα υπάρχουν στην προσπάθεια αποκατάστασης και επιδιόρθωσης αυτό το διάστημα βρίσκονται στο βόρειο μέρος της πατρίδας μας, το φορτίο του συναδέλφου Αλή Τουντζάι ήταν μέγα και ανταποκρίθηκε, όχι απλά με προθυμία, αλλά με αυτοθυσία», σημειώνει ο Τάκης Χατζηδημητρίου.

Η Επιτροπή στο σύνολό της μπόρεσε να εργαστεί στα πλαίσια της καραντίνας και των μέτρων προστασίας, βασισμένη στη διεθνή συνεργασία, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από το UNDP «που υπήρξε κατά κάποιον τρόπο όχι απλά εντολοδόχος της Τεχνικής Επιτροπής, αλλά ο βασικός συντελεστής στην προώθηση των μελετών, στη διατήρηση της μεταξύ μας επαφής, στην εγκατάσταση συστημάτων τηλεδιάσκεψης, ώστε να βρισκόμαστε σε συνεχή επαφή. Θέλω να εξάρω το ρόλο της κας Τιτσιάνα Τζενάρο, η οποία ασχολήθηκε με τα θέματα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς όσο κανείς άλλος Κύπριος. Ιδιαίτερα αυτή την κρίσιμη περίοδο, που και τα μνημεία μας έζησαν τόσο δύσκολα, πολλά εί-

και να ετοιμόρροπα, η κα Τζενάρο προσπάθησε πολύ. Εργάστηκε για να προχωρήσουν τα προγράμματά μας», λέει με συγκίνηση και εκτιμά πως αυτό οφείλεται στο γεγονός πως η ίδια είναι Ιταλίδα «και έχει την αίσθηση των μνημείων, και αυτό βοηθά πολύ την όλη προσπάθεια».

Ο κ. Χατζηδημητρίου τονίζει την άσπρη συνεργασία των μελών της Επιτροπής και με το συμβουλευτικό σώμα που είναι οι επιστήμονες, οι οποίοι σχολιάζουν επιστημονικά την πρόοδο των εργασιών. Κι αυτή η συνεργασία ήταν συνεχής και αδιάλειπτη, όπως και η επαφή με το Τμήμα Αρχαιοτήτων για την κάλυψη προγραμμάτων που θα προωθηθούν, επισημαίνει.

Μιλώντας για τη συνεργασία, ο κ. Χατζηδημητρίου διερχόμενος όλα τα μέλη της Επιτροπής μιλά για την προσδοκία και επιθυμία να βρεθούν όλοι μαζί γύρω από ένα τραπέζι για να συζητήσουν, να συναποφασίσουν και να συσφίξουν κι άλλο τις σχέσεις τους. Γιατί πάνω από όλα είναι η κατανόηση και η αδελφική συνεργασία.

Τα εμπόδια τα ξεπερνούν

Δεν είναι η πρώτη φορά που η Τεχνική Επιτροπή καταφέρνει να ξεπερνά προβλήματα και να συνεχίζει την εργασία της. Πάντα ακολουθεί το δρόμο το δικό της και ξεπερνά τα εμπόδια.

Ούτε η διακοπή των συνομιλιών, όποτε αυτό συνέβαινε στα χρόνια λειτουργίας της Επιτροπής, ήταν εμπόδιο στο έργο της. «Δεν αισθανόμασταν προσκόμματα στο δρόμο μας. Δεν μας παρεμπόδισαν ποτέ ούτε και οι δύο ηγέτες», λέει ο κ. Χατζηδημητρίου.

Και σήμερα, μέσα από αυτές τις δυσκολίες, η Δικαιοδική Επιτροπή στέλνει το μήνυμα ότι η συνεργασία είναι δυνατή, ότι το κοινό συμφέρον είναι μπροστά μας και η κοινή πολιτιστική κληρονομιά περιμένει τη βοήθεια όλων μας. Και αυτή η προσέγγιση καθοδηγεί την Επιτροπή.

Η καθυστέρηση στη διεκπεραίωση και ολοκλήρωση έργων λόγω της αναγκαστικής στασιμότητας, θα έχει κόστος. Για αυτό και η Επιτροπή ζητά μεγαλύτερη επιχορήγηση από την ΕΕ και ο συμπρόεδρος της εκφράζει την ελπίδα, το αίτημα να γίνει αποδεκτό. Δαπανήθηκαν μέχρι τώρα 14 και μισό εκατομμύρια για τα έργα που αποκαταστάθηκαν, συντηρήθηκαν και παραδόθηκαν στο κοινό. Τώρα, η Επιτροπή θα κάνει μία επανεκτίμηση των αναγκών και ανάλογα θα δει πως θα προχωρήσει.

Μελέτες και έργα

Αυτή τη στιγμή προωθείται μελέτη για επτά τζαμιά σε Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο

ρούν τα έργα για τον Άγιο Σέργιο και Βάκκο, γίνεται σχεδιασμός που παρουσιάστηκε ήδη για την Αφέντρια, το περιτοιχισμα στην εκκλησία της Παναγίας στην Άσσια, έγινε ηλεκτρονικά παρουσίαση των σχεδίων του τζαμιού στην Ορούντα, παρουσίαση των σχεδίων της Παναγίας της Κυράς, ενός από τα πιο σημαντικά μνημεία βυζαντινής περιόδου. Έγινε προκήρυξη προσφορών για τον Άγιο Αντώνιο στο Μάσσαρι, Άγιο Χαράλαμπο στο Νέο Χωριό Κυθρέας, ενώ δόθηκε μια μικρή παράταση στην υποβολή προσφορών για το δεύτερο στάδιο εργασιών στον Απόστολο Ανδρέα και είναι έτοιμα για έγκριση τα σχέδια για την Παναγία της Κανακαριάς.

ΧΑΡΑΥΓΗ

Κυρ, 17 Μάιος 2020, ρ.11

Αποδελτίωση: 17/05/2020

